

[Fr. Daigaard.]

Aarhundrede ser man adskillige Eksempler, ogsaa i Stænderforsamlingerne under Debatterne om Arveforordningen, paa Bestræbelser for at faa dette Skel slettet. En Mand som Ussing, Politiker og retslærd, siger, at den hele Skelnen mellem ægteskabelige og uægteskabelige Børn er fuldkommen og aldeles stridende mod almindelige Retsgrundsætninger. Da vi kom til Firserne, rejste der sig jo en meget stærk Bevægelse blandt andet fra Dansk Kvindesamfunds Side, men ogsaa hos en Række frisindede Mænd; jeg nævner Byfoged Emil Jørgensen, der har gjort en mægtig Indsats i de Aar for at faa slettet dette Skel. Der var ogsaa dengang Tale om at skabe økonomisk forbedrede Kaar, skabe Ligestilling, saaledes at Børnene alle fik Arveret og Navn efter deres Fader. Mænd i dette Ting som Berg, som Tang og Peter Holm talte varmt for disse Forbedringer, men man turde dog ikke blive ved at tage Spørgsmaalet om Arveretten og om Navnet op, idet man frygtede, at det vilde bevirke en Standsning af den økonomiske Forbedring af Kaarene, som var det vigtigste dengang.

I 1907—08 faar vi saa en stærkt forbedret Lovgivning for de uægteskabelige Børn. Dengang foreslog den daværende Justitsminister at indføre Arveret for de uægteskabelige Børn, og det blev vedtaget dengang af dette Ting; og i Landstinget blev det forkastet med 29 Stemmer mod 24. Saa nær var man i 1907—08 ved at faa gennemført Ligestilling mellem de uægteskabelige og de ægteskabelige Børn. Det skulde derfor synes at være en temmelig let Sag nu i Dag, en Menneskealder efter, at faa gennemført denne Ligestilling. At der vil komme Modstand, er man klar over, man har allerede set det; og denne Modstand, disse Indvendinger gaar først og fremmest ud paa, at Ægteskabets Ukrænkelighed anfægtes af den foreslaaede Ligestilling. Det er den Indvending, som herhjemme, naar vi har talt om disse Forhold, og i Norge, hvor man for 20 Aar siden gennemførte Arveret og Ret til Navnet efter Fæderen for de uægteskabelige Børn, er kommet igen paa den ene og paa den anden Maade. Her i Tinget udtalte Oxenbøll i 1884, da man talte om de Spørgsmaal: vil det ikke være urimeligt og uretfærdigt, at en Dreng, en stor Tamp en skønne Dag skal møde op i en Enkes Hjem og kræve Arveret efter den afdøde Fader? Akkurat det samme var fremme, da man diskuterede de Castbergske Lovforslag i Norge. Det er interessant at se de Aktstykker, der kom frem under

den sidste Behandling her i Tinget, da Udvalget beskæftigede sig med dette Spørgsmaal. Bureauchef Wiesner i Norge holdt 10 Aar efter, at man havde gennemført den paagældende Lov i Norge, et Foredrag om, hvordan denne Lov havde virket. Han fortalte om de Indvendinger, som var gjort, og han talte ogsaa om, at et af de bedste Billede, som Modstanderne af hele denne Lovgivning havde, var Billedet af den fint dannede, sørgeklædte Enke, der sad i Hjemmet, og saa dukkede Oxenbølls Tamp op og forlangte Arveret efter sin Fader. Og saa siger Wiesner: det er muligt, at dette eksisterer, jeg har i hvert Fald ikke opdaget det; jeg har ikke hørt om noget som helst af den Slags Indbrud i disse Hjem; jeg tror, siger han, at dette tilhører mere Teatrets end Virkelighedens Verden. Interessant er Wiesners Foredrag ogsaa derved, at han paaviser, hvordan Loven i de 10 Aar, der dengang var forløbet siden dens Gennemførelse, havde virket ude i Landet. Man faar at vide, at Øvrighedspersonerne rundt omkring i hele Norge erklærer, at Loven har virket udmærket, at der ikke paa noget Punkt har været nogen praktisk Vanskelighed ved at faa gennemført denne Ligestilling mellem de uægteskabelige og de ægteskabelige Børn. Interessant er Foredraget ogsaa ved den Paavisning, det paa anden Maade giver af den Maade, den selvfølgeligelige Maade, hvorpaa Befolkningen tager paa hele dette Spørgsmaal, da det først er gennemført trods den Kamp, der stod om det Castbergske Lovforslag.

I det Materiale, der foreligger fra sidste Rigsdagssamling, er der yderligere Oplysninger fra Norge, som bekræfter, at alle de Indvendinger, man fra reaktionær Side kom med dengang, gjaldt og gælder til Wandsbeck. Der havde været Tale om, at Ægteskaberne vilde tage af, at Skilsmisserne vilde tage til. Ingen af Delene passer. Der var Tale om, at man vilde se Opløsning paa alle mulige Felter. Det passer ikke. Men derimod giver de Oplysninger, der foreligger fra sidste Rigsdagssamling, netop fra Norge, en Paavisning af, at Børnedødeligheden mellem de uægteskabelige Børn er taget forbausende af i de Aar, der er gaaet. Man erindrer fra Lovforslagets Forelæggelse og Behandling her i Tinget tidligere, at i Fem-aaret 1926—30 her i Danmark døde af 20 000 uægteskabelige Børn 2 200 i det første Leveaar, medens der af ægtefødte Børn kun døde ca. 1 500. Ser man paa Tallene fra Norge, ser man, at i 1915 døde der ca. 2 300 af saadan et Antal Børn paa 20 000, medens der i 1932 kun døde 1 600. Det er